GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 22.

W NIEDZIELĘ DNIA 18. MARCA 1798.

Z Rzymu d. 21. Lutego.

Jenerał Berthier porozumiał się z teraźnieyszym rządem i ułożył, co następuie:

1) Zabrani teraz zakładnicy zostaną się daley zakładnikami. Zaboycy Bassevillo i Duphot będą śmiercią ukarani 2) Cztery mill. w gotowych pieniądzach, a 2 w potrzebach będą armii Francuzkiey wypłacone. 3) Cztery publiczne pamiętniki będą wystawione dwie kolomny z napisem: "Tu była zbrodnia popełniona," a drugie dwie: "Tu była ukarana." 4) Po chwały na Basseville i Duphot będą napisane. 5) Trzy tysiące koni będzie armii Francuzkiey dostawionych. 6) Kongregacya kardynałow znosi się, i nie mogą więcey do posiadanych urzędow należeć. Na zaszłe zdarzenia będzie z świeckich ludzi złożona kongregacya. 7) Wnuk Papieża, kardynał Altieri i P. Federizi udadzą się do Paryża, dla przeproszenia rządu Francuzkiego. 8) Zostawione woli iest Francuzow wybrać sobie takie obrazy i statui, iakie im się podobać będą. 9) Liniowe woyska będą aż do 500 głow, które są na gwardya dla Papieża przeznaczone, zwinięte (Już zrobiono.) 10) Wszyscy złożą do zamku broń swoią. 11) Zamek i bramy Rzymu będą od Francuzow osadzone. 12) Przetrząśnienie domow i konfiskacya wszystkich dobr kardynałow Albaniego i Buska. 13) Odmiana gwardyi mieyskiey. 15 Francuzkie woyska będą kosztem miasta Rzymu utrzymywane.

Wydział policyi tym czasowego rządu rzeczypospolitey Rzymskiey wydał obwieszczenie, w którym zapewnia, że wszelkiego starania przyłoży, do przywrocenia rownowagi w handlu i opatrzenia miasta w żywność. Oznaymuie przytym, że bank pożyczki otworzy się, i każdy dawnieyszy zastaw do 20 paulow wynoszący, bezpłatnie nazad będzie powrocony. Rzymianie są wezwani do illuminowania miasta Rzymu przez dwa wieczory i do okazania radości i patryotysmu przez ten czas. Będzie także darmo publiczny bal bez masek dany.

Stosownie do tego rozkazu przez dwa

wieczory było miasto illuminowane, w czym się szczegulniey akademia Francuzkiego narodu w swoim pałacu dystengwowała. W Żydowskim mieście dystengwowali się żydzi przy illuminacyi piękney, postawieniem drzewa wolności przy muzyce. — D. 18 odprawiło się z powodu szczęśliwie ukończoney rewolucyi, w kościele S. Piotra przy huku armat wielkie nabożeństwo, na którym wszyscy kardynałowie (14 w liczbie) i wszyscy stabsofficyrowie Francuzcy przytomni byli. — Tegoż samego dnia na teatrze Aliberti, był wyżey wspomniony bal, na którym wiele znaydowało się ludzi.

Chorągiew rzeczypospolitey Rzymskiey będzie czerwona, biała i czarna, a herb iey ma z grobu wstaiącego Brutusa wystawiać. — Zakładnicy są ściśley zamknięci i kommunikacya między niemi przecięta. Xżę Nemi iest aresztowany i dobra iego skonfiskowane. --- Bywszy Xżę Spada został jenerałem woysk narodowych obrany, a młodzieńcy Santa Croce i Borghesi pułkownikami. Vivaldi, Piranesi i doktor Corona są ministrami mianowani.

Z Zemlina d. 22. Lutego.

Gdy dnia 17 t. m. zaczął się u Turkow Ramasan, nie będzie można przez kilka tygodni nic ważnego z Turecczyżny wiedzieć. Swięty ten czas iest u nich co dziewiąty miesiąc ich roku obchodzony, w którym cały dzień aż do zachodu słońca pościć tak surowo muszą, że pod karą śmierci nie wolno im nic ieść, ani pić, ani z swemi kobietami się bawić. Z tey przyczyny cały ten dzień prawie prześpią; dopiero gdy się noc zrobi, a Iman zaprawione na wieżach moschow lampy zapali, wolno im ieść, i całą noc na wzor naszych zapustow na rozrywkach i tańcach trawią. Po zakończonych tych świętach, zapewne nowe przeciw buntownikom rozpoczną się walki. Stoiące przy rzece Morawa Tureckie woyska, nie są w stanie oparcia się przeciw sile Pasman Oglu. Basza Belgradzki, żeby był dosyć do bronienia się mocny, stara się iak naywięcey woysk do siebie ściągnąć. Po Ramasanie spodziewa się ich kilka tysięcy; czyni prócz tego naywiększe starania, żeby tę fortecę w potrzebną żywność opatrzył, którey naywięcey z tąd prowadzą i nasi spekulanci dobrze na tym zyskuią. — W tych dniach przeiechało tu kilku znacznych podrożnych od Bosnii i Albanii, udaiąc się na Wołoszczyznę, ktorzy co do Tureckich interessow zdaią się podeyrzanemi bydź; ale, że są przyzwoitemi paszportami opatrzeni, nie można im nic mowic.

Pasman Oglu, baszy Belgradzkiemu kazał powiedzieć, iż lubo dwa razy pod Prosorowcami był od niego porażony, nie odstąpiło go iednak męztwo, żeby się tam po trzeci raz nie pokazał, dla nauczenia go iak się bic potrzeba, i iak zwyciężony strasznym nawzaiem zwycięzcom być może. Na takowe oświadczenie, kazał basza części garnizonu Belgradzkiego, który się teraz z 12,000 ludzi składa, do okolic Prosorowcow ruszyć. W tym samem duchu posłał Pasman Oglu do Konstantynopola oświadczenie, przywodząc w nim, że niepotrzebnie W. Sułtan w tey porze roku trudzi swoie woyska; ieżeli chce przeciw niemu czynić, to niechay swoim woyskom pod Adryanopol postąpić każe, a on na przeciw nich wyydzie.

Cudzoziemcy układaią w armii Pas-

man Oglu wszystkie woyskowe i postępowania plany, co mu wiele stronnikow zyskuie: ludy są maxymami wolności, a woyska Tureckie bronią pokonywane.

Z Berna d. 21. Lutego.

Szwaycarya ma teraz na granicy swoiey tak wielkie siły, iakich w naywiększym dawniey niebezpieczeństwie nie miała, a za uderzeniem na gwałt pomnożą się ieszcze o trzecią część.

Oto iest wydany d. 6 t. m. przez kanton Soloturn dekret:

My posłowie małey i wielkiey rady miasta i rzeczypospolitey Fryburga czyniemy wiadomo: że w pośrzod niebezpieczeństw, które groziły naszey oyczyznie zawsze szczęśliwością naszych wspołobywateli zatrudnieni, wezwaliśmy z ufnością deputowanych miast i wsiow do siebie, dla wysłuchania ich i naradzenia się względem reformy i odmian, których dobro publiczne w teraźnieyszey formie rządu naszego wymagać może. Jeżeli z iedney strony słyszeliśmy z nayżywszą czułością wyrazy przywiązania naszych wspołobywateli, z drugiey strony przekonaliśmy się, że okoliczności czynią potrzebę odmiany konstytucyi kraiu dla szczęśliwości i spokoyności publiczney. Z tych więc powodow postanowiliśmy i oświadczyli, i ninieyszym stanowiemy i oświadczamy, co następuie: 1. Poprzysięgamy i uroczyście przyrzekamy żyć i umierać w świętey naszey religi, zachowania iey, tak iak nam ią nasi oycowie zostawili i tak iak ią wyznaiemy, chcąc aby ona nam za zasadę do przyszłey naszey konstytucyi służyła 2. Oświadczamy, że wszyscy obywatele miast i wsiow rowne prawo do urzędow podług maiącey się postanowić konstytucyi mieć będą. 3. Deputowani miast i wsiow wezwani są do pracowania razem z nami nad ustanowieniem nowey konstytucyi. 4. Dla uniknienia anarchii, teraźnieyszy rząd utrzymany będzie, aż do ustanowienia nowey konstytucyi, &c.

Z Konstantynopola d. 25. Stycznia.

Przez 8 ieden po drugim przybyłych tu kuryerow, nadaszła tu wiadomość, że buntownicy pod Pasman Oglu przez iedno Tureckie korpus, które od wiernych Greckich poddanych naydzielniey wspierane było, pod Sofia porażonemi zostali. Pięćset głow znacznieyszych buntownikow przysłano tu, które iuż na widok publiczny na dziedzińcach seraiu wystawiono. W. Sułtan rozporządził przez Haticherif czyli własną ręką napisany rozkaz, żeby owi wierni Grecy, którzy naszym woyskom dzielnie dopomagali, na zawsze od podatkow uwolnionemi byli, i W. Wezyr, żeby do Patryarchy Greckiego grzeczny list napisał.

Mimo odniesionych tych nad Pasman Oglu korzyści, nie rozumią tu, żeby się woyna z nim tak prędko ukonczyła. Wspomniony buntownik iest z Widdynu rodem; iego oyciec i on byli ianczarami; ma 36 lat, iest chudy i często krwią pluie. Matka iego musi sama się kuchnią iego zatrudniać. Nie wszystkim przyiaciołom powierza się zupełnie. Stronnikow swoich trzyma w wielkim dla siebie poważaniu, i nie każdemu wolno do niego przystąpić. Karność wielką utrzymuie w swoim woysku; każdy żołnierz iest regularnie płatny: piechotny bierze 10 soldow, (24 gro:) na dzień, a konny dwa razy tyle, ale musi mieć swego konia i zbroię. Podskarbim iego iest żyd z Widdynu. Dochody iego z zwy-

)2

czaynych podatkow płaconych Porcie wynoszą $1\frac{1}{2}$ mill: liw: na miesiąc.

W tych dniach udał się pierwszy tłomacz Cesarskiego internuncyusza do sprawuiącego tu Francuzkie interessa jenerała St. Cyr, z oświadczeniem, że po zaszłey iuż zamianie ratyfikacyi pokoiu między Cesarzem i Francyą będzie między obiema poselstwami, iak dawniey, otwarta szczera i przyiacielska kommunikacya. Na drugi dzień pierwszy sekretarz legacyi Francuzkiey i tłomacz udali się do Cesarskiego Internuncyusza z powinszowaniem mu tego szczęśliwego zdarzenia.

Z Bukarestu d. 14. *Stycznia.*

Cofnięcie się woysk Pasman Oglu o mil sześć od Rutsziuk pokoiu w tych okolicach spodziewać się każe. Zdaie się, że nowy Xżę Wołoski ma zlecenie od Sułtana negocyowania z Pasman Oglu, co wszystko obiecuie, że kroki te pomyślny odbierą skutek. Zapewniaią iednak, że ostatnie warunki przez Pasman Oglu Porcie przesłane, zamykaią się w sześciu następuiących punktach.

1. Aby władza naywyższa oddana była Sułtanowi.
2. Aby zniosł radę, ktòra go trzyma w opiece.
3. Aby 3 tey rady członki śmiercią ukarane były, albo mu wydane.
4. Aby podatki, ktòre lud uciążaią zmnieyszone zostały.
5. Aby straż fortec wyłącznie samym janczarom, tak iak dawniey powierzona była.
6. Nakoniec aby Sułtan dozwolił mu używać trzech ogonow i podobnie iak basy Skutary i innym utrzymywać swoie woyska.

Z Genewy d. 17. *Lutego.*

Wszystkie kraiu Wodow parafie zwołane są, dla oświadczenia zdań swoich względem proiektu konstytucyi Helweckiey przysłanego od P. Oschs i Laharpe. Przyięcie bezwątpienia nastąpi, chociaż nie z powszechnym ukontentowaniem iednak; i rewolucya Wodeiska bynaymniey się nie spozni i spiesznie postępować będzie. Jenerał Brunè miał mieć w Payerne konferencyą z dwiema Berneńskiemi deputowanemi, i w siedmiu dniach zgromadzenia pierwiastkowe przystąpią do mianowania elektorow.

Miasto Zug i trzy woytowstwa Bar, Ageri, Metzingen zrobiły rewolucyą. Miasta Lauzanna, Merges, Aubonne Rolles Beaumont i Nyon konstytucyą Helwecką przyięły.

Z *Rasztadt d.* 27. *Lutego.*

Deputacya Rzeszy trudni się od wielu dni odpowiedzią, ktòrą dadź ma na ostatnią notę ministrow Francuzkich. Mowią, że protokuł składa się iuż z 30 arkuszy a ieszcze nie iest dokończony; iutro przystąpią do zbierania głosow.

Pokazał się teraz aktualnie list okolny elektora Bawarskiego do wszystkich państw Rzeszy, w ktorym żali się przeciw ustąpieniu lewego brzegu Renu, iako prowadzącemu za sobą konieczny skutek przewrocenia konstytucyi Niemieckiey; wzywa państwa Rzeszy do połączenia się z sobą i z głową Rzeszy i do wezwania wdania się i pomocy wielu dworow zagranicznych, dla uprzedzenia przez wszystkie iakie tylko można sposoby, tego smutnego wypadku.

Z *Szwaycaryi d.* 26. *Lutego.*

Zapewniaią, że woyska Cysalpińskie,

które do Bellizone wkroczyły rozbroione przez Szwaycarow i do własney oyczyzny bez żadnego uszczerbku odesłane zostały. Pokazuie się, że zamiarem Cysalpinow było opanować powiaty Włoskie należące do kantonow Szwaycarskich, albo przynaymniey tam insurrekcyą zrobić.

Oto iest co z Lugano pod dniem 19 piszą:

We czwartek zrana woysko zbroyne z zagranicy przybyłe rewolucyą zrobić usiłowało; al dzielny znalazło opor i rozproszone zostało. Jedna część tego woyska, która zatrzymała dwoch reprezentantantow Szwaycarskich, co do naszego miasta przysłani byli, otrzymała przez kapitulacyą wolne wyyście. Nazaiutrz za pozwoleniem reprezentantow drzewo wolności zaszczepione tu zostało; reprezentanci tegoż samego dnia opuścili nas. Przed swoim odiazdem udzielili naszey radzie listu ministra zagranicznych związkow rzeczypospolitey Cysalpińskiey, w którym minister ten upewnia ich imieniem dyrektoryatu, że naywiększych na granicy środkow użyto, aby przeszkodzić oowemu napadnieniu i że rząd Cysalpiński niczego bardziey nie pragnie, iak utrzymania zgody i dobrego sąsiedztwa, między dwiema państwami. (Zdawałoby się z listu tego, że dyrektoryat Medyolański nie wiedział o usiłowaniach Cysalpinow względem powiatow Włoskich.)

Z Szwaycaryi d 27. Lutego.

Potwierdza się, że Berneńczykowie na dni 15 z jenerałem Lebrune zawieszenie broni zawarli, dla oczekiwania odpowiedzi dyrektoryatu na ostatnie ich propozycye. Woyska Francuzkie znayduiące się w departamencie Monte-Terrible musiały się posunąć daley dla niedostatku żywności w tym kraiu. Wiele batalionow rozłożono po wsiach przytykaiących do Bazylei, i to było zapewne powodem do biegaiącey od dni kilku pogłoski, że Francuzi cofaią się od granic Szwaycaryi. Korpus woyska, które regencye Berneńska i Fryburska na granicach kraiu Wodow i Erguel zgromadziły, od kilku dni znowu znacznie wzmocniony został. Większa część kantonow swoie kontyniensa wysłała; kontyniens kantonu Glaris przyłączył się także i mylnie doniesiono, że kanton Zurich swoy cofnął. Kanton Soloturn granice swoie od kantonu Bazyleyskiego woyskiem obsadził; Bazyleyczykowie toż samo z strony swey uczynili.— Podług dalszych doniesień, mniemane napadnienie woytostw Włoskich, skończyło się na zbocznym kroku niektórych młodych Cysalpinow, którzy przyszli do Lugano w zamiarze zaszczepienia drzewą wolności. Z usiłowania ich taki nastąpił skutek, iakeśmy donieśli. Regencya kantonu Uri dowiedziawszy się o prawdziwym rzeczy stanie cofnęła rozkaz, który swemu kontyniensowi wydała była.

Z Medyolanu d. 19. Lutego

Utrzymuią tu iż rzeczpospolita Cysalpinska na nowo się powiększy, że dostanie port morski i mieć będzie siłę woienną morską, co znacznie powiększy iey handel. Niedawno między Francuzkim woyskiem w Mantui z przyczyny nie płacenia im i zaległego od miesięcy 5 iu żołdu rozruch się zrobił. Żołnierze w wielkiey liczbie z rana dnia 12 zgromadzili się, uderzyli jeneralny marsz i udali się ku bramie Pradella grożąc opuszczeniem fortecy i powroceniem do Francyi. Jenerał Miollis

dla zaspokoienia woyska tego był przymuszony wybrać sposobem przymuszoney pożyczki 400,000 liwrow, które żołnierzom rozdał.

Z Londynu d. 27. Lutego.

P. Pitt myśli, iak słychać, lądową taxę ubiegaiącym się onią przedać, dla dopełnienia nie dostaiącey summy do potrzeb kraiu.

Dobrowolne składki na banku i giełdzie razem wzięte, nie wynoszą ieszcze milliona; ale spodziewać by się potrzeba, że nim z całego kraiu pościągane będą, to ieszcze drugie tyle przybędzie.

W niedzielę w wieczor przyprowadzono do policyi 60 osób, które się w iednym domu iako klub wolności, pod nazwiskiem " Przyiaciele wolnego i nietamowanego postępowania, " zgromadziły; lecz maxymy ich bardziey są szkodliwe, iak pożyteczne prawdziwey wolności. Wielu znich iest w podeyrzeniu i zatrzymani są w więzieniu.

Portugalski minister miał przed kilku dniami z lordem Grenville konferencyą. Anglia wszystko czynić będzie żeby Portugalią w iak naylepszym stanie obrony postawić.

Na utrzymanie Francuzkich niewolnikow w Anglii, które na rok przeszło mill. f. szt. kosztuie, przysłano iuż tu 120,000 liw. Hollenderskich niewolnikow nie ma więcey w Anglii iak 2500.

Admirał Thompson z eskadrą swoią od 6 woiennych okrętow powrocił do Portsmut nazad. — Do Lizbony posyłaią z Anglii kilka tysięcy broni i cokolwiek cięzkiey artylleryi.

Wniosek lorda Moira w Irlandzkim parlamencie, względem użycia łagodnieyszych w tym królestwie środkow, został większością 44 przeciw 9 głosom odrzucony.

W Spithead leży teraz wielka flotta w gotowości do wyyścia pod żagle.

Liczba buntownikow na fregacie Amelia nie była tak wielka iak mowiono; nie mieli nawet zamiaru zaprowadzenia iey do Brest. Reszta iey ludzi offiarowała teraz miesięczny żołd na potrzeby kraiu.

Admirał Onslow dostał z zdobyczy w zwycięztwie nad Hollendrami 6000, a admirał Duncan 9000 nie 70,000 f. sz. iak powiedziano.

Z Paryża d. 23. Lutego.

Dopiero przedwczorem wieczor powrocił tu Buonaparte z swey podróży nazad. Wczoray miał z dyrektoryatem długą konferencyą. Niektorzy mowią, że on iuż iutro do Rasztad poiedzie.

Gdy rożne interessa tyczące się wykonania artykułow traktatu pokoiu w Campo Formido zawartego, iako też wszystkie ione przedmioty ninieyszey z Rzeszą negocyacyi, w Rasztadt muszą bydź ułatwione, postanowił dyrektoryat: Że wszyscy agenci, kommissarze, posłowie, lub iakiegokolwiek imienia, Niemieckich Xiążąt, stanow i miast, którzy do negocyacyy w Rasztadt należą, i w tey mierze do Paryża przybywaią, odtąd więcey przypuszczani nie będą; że Francuzcy ambassadorowie lub ministrowie przy obcych dworach, wszystkim takim osobom, które do otwartych negocyacyy w Rasztadt należą, a pod pozorem traktowania z rządem Francuzkim, chcą się do Paryża udać, passportow nie maią dawać; że wszyscy posłowie obcy którzy u rządu Fran-

cuzkiego nie są akredytowani i od niego nie uznani, lub wyraźnego od niego pozwolenia nie maią, bawienia w Paryżu, obligowani są w 3 dniach Paryż, a w 10 dniach Francyą opuścić; że nakoniec ci, którzy Francuzkiemu rządowi, względem tyczących się kongreſsu w Rasztadt przedmiotow, przełożenia chcą uczynić, mogą prosto do dyrektoryatu lub do ministra zagranicznych związkow pisać.

Obywatel Girault iest konsulem naszem w Rotterdamie mianowany, a konsul nasz z Filadelfii obywatel Dupont iest nazad odwołany. Urząd jeneralnego konsula w Madrycie, ma razem bydź do sekretarza naszey tam ambaſsady przyłączony. Jeneralny nasz konsul w Genui, obywatel Beville, ma tam razem i sekretarza legacyi zastępować. Obywatel Lachevardiere iest konsulem w Palermo mianowany.

Jenerał Montaigu iest aresztowany, i ma bydź w korrespondencyi z Pichegru, którą w Strasburgu odkryto, uwikłany.

Gwardya Papiezka składa się teraz z Francuzow. — Jenerał Maſsena poiechał do Rzymu dla obięcia kommendy nad tamteyszą armią, a jenerał Berthier będzie armią w rzeczypospolitey Cysalpinskiey kommenderował.

Jenerał Desaix obeyrzał także uzbroiania w Brest. Przeznaczona do St. Domingo eskadra gotowa iuż do wyyścia pod żagle.

Jenerał Puget Barbantane iest od służby oddalony, za to, iż bez pozwolenia do Paryża przyiechał. Lacomb St. Michel członek rady starszych, iest od dyrektoryatu dywizyynym jenerałem mianowany.

Trybunał kryminalny departamentu de la Sarthe rozsądził nadzwyczayną kryminalną sprawę. Żona obywatela Bagot, zmęczona pieszczotami swego męża, z tak wielkim się przed matką i oycem żaliła rozrzewnieniem, że natychmiast ugodzili się wszyscy troie, zapobiedz temu, żeby Bagot nie był na potym sposobny dania do podobnego żalu żonie swoiey przyczyny. Upatrzywszy pomyślną porę wykonali swoy zamysł. Bagot przeżył tę operacyą, i przebaczył nawet swym katom; ale trybunał mniey miłosierny skazał oyca, matkę i żonę iego na śmierć za popełnioną na osobie iego zbrodnią.

W Rochefort będzie 5 nowych liniowych okrętow w krotce gotowych. Jeżeli w wszystkich portach, piszą z tamtąd, z takim iak tu pośpiechem pracuią, to marynarka nasza może bydź procz fregat &c. tego roku o 24 nowych okrętow liniowych powiększona. Teraz zrobiono przy marynarce w 3 miesiącach tyle, co dawniey ledwie w rok zrobiono.

Woyska nasze w Hollandyi offiarowały na wyprawę przeciw Anglii 31,423 liwrow.

Wczoray czytano, iak mowią, na taiemney seſsyi rady 500 poselstwo dyrektoryatu, ściągaiące się do alliansu i traktatu handlowego z rzecząpospolitą Cysalpińską.

Z Vigo w Hiszpanii donoszą, że w tamteyszym porcie Portugalski liniowy okręt od 74 armat zabrał Francuzkiego korsarza, i mimo uczynionych przełożeń nie wypuścił go nazad.

Gdy się dowiedziano, że wiele kasierow po departamentach, zamiast odsyłania natychmiast odebranych pieniędzy do na-

rodowego skarbu, lichwę niemi robili, kazano wszystkie kassy od razu pozamykać i popieczętować, dla przeyrzenia onych.

Z Strazburga d. 26. Lutego.

Nie tylko kanton Bazylei wysłał do Berna deputowanych, wzywaiąc rząd tamteyszy do przychylenia się do żądań dyrektoryatu, deputowani kantonu Zurich i innych w tym samym celu tam się udali, i chociaż odpowiedź Berneńczykow na ostatnią notę obywatela Mengaud nie iest ieszcze wiadoma, niewątpiemy iednak żeby z powszechną wolą zgodną bydź nie miała. Uważać potrzeba że z sławą dla Szwaycaryi kantony wysyłaią ciągle swoie kontyngensa na pomoc Berneńskiemu, pomimo zaszłych odmian w zasadach ich rządow.

Listy z Uri pod dniem 17 donoszą, że woyska Cysalpińskie świeżo oppanowały Bellinzone i wsi okoliczne. Ten wypadek wielkie wrażenie w Szwaycaryi zrobić musiał, która tym sposobem widzi się bydź od zagranicznych woysk opasaną. Kanton Uri natychmiast cofnął kontingens który wysłałbył do Berna i rozkazał mu udać się nagorę S. Gotharda, dla okrycia ieżeli można doliny Lewantina.

Mowią że negocyatorowie Berneńscy w Payerne proponowali jenerałowi Brune rozpuszczenie woyska Helweckiego, ieżeli by rząd Francuzki zechciał cofnąć woyska swoie z kraiu Wodow i zezwolić aby kray ten był na potym częścią tego kantonu z naywiększą praw rownością.

W Strazburga aresztowano świeżo za rozkazem ministra policyi wielu woyskowych; mniemaią że papiery w Offenburg znalezione winnemi ich czynią. W Kolmar wiele także aresztowano osób między innemi exreprezentanta Chambe, którego do Paryża prowadzą, i wczoray przez nasze przewieziono go miasto.

Z Włoch d. 25. Lutego.

Gdy przez pierwszy akt nowo zaprowadzonego rządu w Rzymie, władzą duchowną Oycu S. utrzymanie iego osoby i gwardyą zapewniono, miano mu wszystkie odebrać rzeczy. Nakoniec kommendant miasta, jenerał Francuzki Cerwoni udał się do Oyca S. z prożbą, aby się raczył oddalić z Rzymu. Oyciec S. iak zapewniaią oświadczył, że w ich prawda znayduie się ręku, ale przy swoim kościele żyć i umrzyć pragnie. Jednak na usilne ze wszystkich stron żądania, nakłonił się Oyciec S. opuścić Rzym, i miał się przy eskorcie przystoyney do Siena udać, i w klasztorze Augustyanow mieszkanie swoie założyć.

Z Madrytu d. 13. Lutego.

Przez nadzwyczaynego z Kadyx kuryera, odebraliśmy wiadomość, że nasza wielka flotta od 22 liniowych okrętow i wielu fregat d. 7 zapomyślnym wiatrem z tamtąd na morze wyszła. Od tey flotty są 4 woienne okręty do zachodnich Indyy i do Ameryki przeznaczone, na których się lądowe woysko i nowy wice król Mexyku Don Aranza znayduie. Przy odeyściu kuryera z Kadyx była iuż ta flotta kilka mil od Kadyx oddalona. Bardzo ciekawi iesteśmy, czy się ta flotta, z Angielską pod admirałem lordem St. Vincent gdzie spotka, co ieżeli nastąpi potrzeba się bardzo krwawey i iak mamy nadzieię, dla nas szczęśliwey bitwy, spodziewać.

DODATEK

DO N[ro.] 22.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 18 Marca 1798.

Z Paryża d. 25. Lutego.

Na koniec, mowią tuteysze pisma, we 2000 lat została wolność na kapitolium zaprowadzona. Większy i szczęśliwszy iak Brennus, wszedł Berthier do dawney stolicy świata, i zdziwiono się tam, gdy Francuzi zwyciężonym rzekli: Jesteście wolni. Wczoray po południu wysiadł u ministra zagranicznych związkow od jenerała Berthier z Rzymu wysłany kuryer, który w 8 dniach do Paryża przybiegł, z wiadomością o zaszłych tam nowych odmianach. Trzech kolorowa choragiew powiewa na kapitolium.

Dwiema wielkiemi modami iest koniec naszego wieku oznaczony: Republikanizowaniem we Francyi, i filozofią Kanta w Niemczech.

Nowy okręt le Vengeur od 140 armat, naywiększy iaki we Francyi wybudowano, tudzież Ocean, Republikanin, Berwick, Imdomptable, Cysalpinczyk, dwa inne o trzech piętrach i 5 od 74 armat, wyszły d. 16 lutego ze wszystkim uzbroione w ammunicyą i ludzi opatrzone na przestrzenią portu Bresteńskiego. Obywatel Muskin iest tam spodziewany, który ma od rządu zlecenie budowania na wzor Szwedzki armatnych szalup; sekretarz iego przybył iuż tam z planami i rysunkami. 8 takowych szalup iest iuż w robocie. Gdy robotnicy, mimo nayżywszey pracy nie mogą wydołać robocie w tym porcie, offiarowali się wszysey ciesle miasta dopomagać im bez płatnie dwa dni w dekadzie; reszta rzemieslnikow, zapewne za ich przykładem poydzie. Wielka liczba obywatelek otrzymały w cekhausie osobną salą do szycia bander.

Minister marynarki wyiechał za rozkazem dyrektoryatu do Brest, dla przyspieszenia przygotowań do wylądowania do Anglii. Oprocz tego odwiedzi i inne porty, gdzie podobne się czynią przygoto-

wania. Minister sprawiedliwości zawiaduie tym czasem wydziałem ministra marynarki.

Minister sprawiedliwości wydał iescze d. 17 Pluvios do administracyy departamentowych, względem klubow, czyli konstytucyynych okołow rozporządzenie, w ktòrym nakazuie zamknięcie wszystkich, iezeliby przeciw konstytucyi przepisom postępowały.

Jenerał Buonaparte znayduie się tu ieszcze, nie odiechał ieszcze do Rasztadt, Z jenerałem Desaix, ktòry tu z Brest powrocił miewa częste konferencye. — Słychać, że minister woyny dla obeyrzenia armii Angielskiey ma ztąd wyiechać.

Dyrektoryat wyznaczył wdowie poety Roucher, autorowi poematu Miesiące, ktòry był za Robespiera giulotynowany, 400 liw. wsparcia. — Bywszy deputowany Durand-Maillanne, ktòry był oskarżony, że wymazywanie z listy emigrantow za pieniądze wyrabiał, został uwolniony.

Konstytucyyne tuteysze towarzystwo, ktòre się iuż przed kilką miesiącami zupełnie było rozeszło, znowu się na nowo zgromadza, i w krótce otworzy posiedzenia swoie w pałacu rowności. Zbliżenie się elekcyy, aby w nich dobry wybor uczynić i dopomodz rządowi, do oddalenia od nich anarchistow, ktòrzy tu w Paryżu szczegulniey dla otrzymania w nich wpływu pracuią, było zapewne powodem przyiaciołom konstytucyi do zgromadzenia się. W Perpignan kazał rząd zamknąć towarzystwo konstytucyyne, ktòre przeciwne rewolucyi maxymy rozszerzało, i te członki, ktòre się przeciwnemi konstytucyi roku trzeciego oświadczyły, departamentowey administracyi kryminalnie ścigać.

Drzewo wolności, ktòre na gòrze S. Bernarda zaszczepiono, zostało od Piemontczykow obalone, ktòry od emigrantow i wyprowadzonych xięży, ktòrych się przeszło 400 w Aosta znayduie, podmowionemi byli.

Sławny Dupont de Nemours, oyciec odwołanego konsula naszego z Filadelfii, starzec maiący 70 lat, zamyśla do Ameryki się udać.

Jenerał Hedouville zaambarkował się w Brest dla udania się do St. Domingo; dywizya iego składa się z 3ch dywizyy. Jenerał Hedouville znayduie się na fregacie Bravoure. — Dyrektoryat dla zapobieżenia zaraźliwym chorobom na przyszłość w Korsyce, naylepsze przedsięwziął śrzodki. — Uformował się tu klub, ktòrego członki wszystkich używaią sposobow dla bycia obranemi na następuiących elekcyach; lecz rozumią, iż rząd w krótce każe go zamknąć.

Dyrektoryat oddalił także jenerała Decaen z armii Mogunckiey, za to, iż gwałtem z kassy w Neustadt, kazał sobie 3937 liw: za stoł wypłacić. — Jenerał brygady Droit kommendantem Lill, a jenerałowie brygady Chasseloup i Dufalga fortyfikacyy dyrektorami są mianowani.

Sławny architekt Huber, ktòry aż d. 9 termidor wszystkie plany tuteyszych publicznych świąt układał umarł w 40 roku wieku swego.

Zapewniaią tu, że Hollenderska siła morska będzie do wyprawy przeciw Anglii użyta. Eskadra kontra admirała Story od 6 okrętow iest iuż zupełnie uzbroiona.

Przed wniyściem woysk Francuzkich do Rzymu wywieziono z tamtąd archiwa inkwizycyi i inne do Neapolu.

Jenerał Brune odebrał rozkaz, żeby do d. 20 iako przyiaciel, lub iako nieprzyiaciel przed Bernem stanął; ale rozumią tu, że iako przyiaciel przyięty będzie.

Z Moguncyi d. 28. Lutego.

Kommissarz Rudler nakazał wyrokiem swoim wszystkim mieszkańcom zdobytych kraiow nosić kokardę narodową Francuzką. Drugim wyrokiem nakazuie, żeby dochody Xiążąt zasekwestrowanych dobr do kassy rzeczypospolitey odnoszone były. W trzecim wyroku nakazuie, obywatelowi Rimis sędziemu pokoiu w Kirchweiller, żeby się do Dwomostow udał, i gdy drzewo wolności nie dawno tam zaszczepione, w nocy obalone zostało, żeby go kosztem tych, ktorzy się przeciw iego zaszczepieniu protestowali z naywiększą uroczystością nazad zaszczepił, a ktokolwiek na przyszłość obali drzewo wolności lub go podważy będzie aresztowany i do sądu po ukaranie odesłany.

Namieniło się dawniey, że administracya Pruska w Xstwie Kliwii protestowała się przeciw odezwie obywatela Rudler, o to iest list, iaki on z tey okazyi do niey napisał.

List obywatela Rudler kommiss: rządowego w zdobytych kraiach do regencyi kamery w Kliwii i do deputowanych stanow Pruskich. "Z Moguncyi d. 30 Pluvios 6 roku rzeczypospolitey Francuzkiey iedney nierozdzielney. Kiedym wam doniosł, obywatele, że mam zlecenia do urządzenia wszystkich zdobytych kraiow, rozumiem że dosyć wyraźnie powiedziałem, że mam dostateczną moc do urządzenia ogolnego, w ktorym i wasze prowincye są zaięte. Użyię potrzebnych ostrożności, żeby spokoyność publiczna nie ucierpiała z powodu waszych pretensyy; ale procz tego kładę na was osobistą odpowiedzialność, ieżeli z waszego oporu lub poruszeń, iakie zamięszanie wyniknie.

Podpisano *Rudler.*

Z Kadyx d. 6. Lutego.

Port nasz iest zamknięty i żaden statek nie może zniego na morze wyyść. Przyczyna tego iest, że flotta nasza pod kommendą admirała Mazaredo gotuie się za pierwszym pomyslnym wiatrem wyyść na morze, i iak zapewniaią ma się z Francuzką Brestenską flottą złączyć. Gdy Angielski admirał lord St. Vincent większą część swey flotty w Lizbonie miał, może że nasza flotta minie ten port bez stoczenia z Angielską bitwy.

Z Hamburga d. 23. Lutego.

Dnia wczorayszego zgromadził się senat miasta tego, dla naradzenia się względem żądanych 4 millionow przez obywatela Leonarda Bourdon w sposobie pożyczki na inskrypcye Batawskie, na co ugodzono się. Miasta Lubeck i Bremen, ktore oczekiwały naszego wyroku, poydą bez wątpienia za tym przykładem względem uczynionych im żądań w tymże samym rodzaiu.

Z Frankfurtu d. 24. Lutego.

Konsyliarz Schmit podał municypalności w Koblenz prożbę, ażeby woyska Francuzkie zaięły fortecę Ehrenbreitstein, przyłączył oraz proiekt iakim sposobem nayłatwiey to i z naymnieyszą ludzi stratą ma bydź przyprowadzone do skutku. Pismo to przesłane zostało dyrektoryatowi Francuzkiemu.

DONIESIENIA.

C. K. sądy szlacheckie Krakow: zachod: Galicyi, edyktem ninieyszym wszystkim ktorym o tym wiedzieć należy, wiadomo czynią, że Paweł Fiałkowski w Brudnowie dnia 18. kwietnia 1796. roku do wieczności przeszedł, dla czego wszystkim dziedzicom a szczegolniey P. Jozefowi Fiałkowskiemu i P. Agnieszce Jchnatowskiey zaleca się, żeby oświadczenie swoie czy po wspomnionym zmarłym dziedzictwo pozostałe obiąć chcą lub nie, sądom tuteyszym w przeciągu roku i sześciu niedziel, podali; gdyż dalsza zwłoka wzgłoszeniu się, podług §. 628. części wtorey prawa cywilnego, za zrzeczonie się dziedzictwa uważana będzie. W Krakowie dnia 14. lutego 1798.

Pod niebytność J. W. Prezesą.

Franciszek Borgiasz Piekarski.

Olechowski.

Gellinek.

Z rady C. K. sądow szlacheckich Krakowskich zachodniey Gallicyi.

Gdy pod imieniem Scholastyka wiadomy folwark mieyski na dniu 20tym marca t. r. z rana o godzinie dziesiątey w samym zabudowaniu Scholastyki publicznie więcey dawaiącemu na rok ieden, od 1go kwietnia 1798 zaczynaiąc, w dzierżawę wypuszczony, i ostatnia summa dzierżawna za naypierwsze podanie przyięta będzie, przeto donosi się o tym przez ninieysze zawiadomienie tym końcem: ażeby chcący nabyć tey dzierżawy na dniu zwyż wyrażonym stawić się mogli. W Krakowie d. 3go marca 1798.

Józef baron de Riedheim, Starosta cyrkularny.

Podaie się do wiadomości, że kamienica wiedzna z tyłem obszernym w mieście Krakowie na ulicy floryańskiey pod Nr. 539. iest do sprzedania. Zvczacy sobie iey nabydź ma się udać do właściciela tey kamienicy JP, Iana Bukowskiego tamże mieszkaiącego.

Na żądanie K. rzadu namiestniczego węgier, donosi się powszechnie, że się chirurg imieniem Jozef Czerniczki, ktory już na siodmy rok z miasta stołecznego węgierskiego Budy oddalił się, a ktorego mieysce teraznieyszego bawienia wiadome nie iest, względem na niego przypadłey sukcessyi w przeciągu sześciu miesięcy w magistracie miasta Budy zgłosić ma. — W Krakowie dnia 10 lutego 1798.

Z C. K. pełnomocney zadworney kommissyi Galicyi zachodniey.

Jan Pinkas.

Nomine Cæsareo Regii magistratus urbis metropolis Cracoviæ regni Galicie occidentalis Generoso Domino Dominico Borek jurevicto medio præsentis edicti hisce insinuatur, quod nimirum successores olim Adami Czerminski jurevincentes ad magistratum huncce Cracoviensem adversus eum in causa sua puncto assumendæ judicialis æstimationis lapideæ ipsius sub Nro: 441 situatæ, proces us obnoxia libellum porrexerint, judiciique opem quoad id justitia exigit imploraverint.

Cum autem magistratus hisce ob ignotum ejus habitationis locum, vel planæ a Cæs. Regiis hæreditariis terris absentiam ipsi qua absenti hic loci degentem advocatum Dominum Antonium Kłossowski obveniendo ipsius periculo, & impendio qua curatorem constituerit, quo cum etiam l s contestata inconformitate præscripti pro Cæs: Regiis hæreditariis terris judiciarii codicis agitabitur, atque etiam terminabitur, ideo ipse hisce finem in eum admonetur, ut tempore adhuc opportuno 1 junii a. c. hora 10 matutina ut pote die expediendo eatenus detaxationis ipse compareat, vel curatori dato, si que forte haberet, juris sui adminicula tempestive transmittat, vel denique alium quem piam mandatarium constituat, sinoque huic denominet & pro ordine præscripto ea juris adhibeat media, quæ ad ipsius defensionem maxime efficacia esse judicaverit ut pote, quod secus adversæ fors cunctationis suæ sequelæ sibimet ipsi sint imputandæ. Ita enim santiunt præscriptæ pro Cæs: Regiis hæreditariis terris leges.

Ex Consilio Cæs; Rcii Magistratus urbis metre: Cracoviæ die 28 mensis Februarii Anno 1798.

J. Gellinek.

Joannes Całczeński.

Josephus Wytyszkiewicz.

Adalbertus Tussek.

Andreas Stanowski. *V. Lichocki.*

affix: die 12 mense Martio anno 1798.